

ylevää ja valtavaa. Taidemaalari, kuvanveistäjä, säveltäjä, kirjailija tai keksijä ei onnistu uuden luomisessa ellei innostus työhönsä anna hänen mielikuvitukselleen vauhtia ja tahdolleen sitkeyttä yhä uusiin ponnistuksiin. Sama pitää paikkansa kaikissa elämässä esille tulevilla kysymyksissä. Työväenluokan vapauspyrkimyksiäkin innostaa varma tietoisuus kauniimman ja kaikille työläisille paremman yhteiskuntamuodon saavuttamisesta. Siinä olisikin asiaa jonka tähden jokaisen työläisen kannattaisi innostua — päämäärä jonka saavuttamiseksi ei mikään

uhraus ole liian suuri; ihanne, johon tutustuminen pitäisi olla jokaisen työläisen velvollisuus itseään ja luokkaansa kohtaan.”

Hän vaikenä, silmissään kaihoisa, kauas tulevaisuuteen tähtäävä katse. Seurasi syvä hiiskumaton hiljaisuus. Sen kestäessä piirteli kirjallisuuden harrastaja muistokirjaansa seuraavan runoelman:

Jos rinnassasi kipinä
On innostuksen tulta,
Niin varo ettei sammuisi
— Se kalliimpaa kuin kultaa.

Tuliliemi Ihmiselämän Saatossa

(Kilpailukirjoitus.)

Motto: On aika raottaa sitä huntuja johon elämämme verhoutuu.

TOKKOHAN on löydettävissä toista huomattavampaa sivukirousta joka juontuisi tämän yhteiskunnan monista ikeistä ja perusvääryyksistä, se on, yksityisomistuksesta, kuin löydämme alkoholikirouksesta, keskellä puutelten ja kärsimysten.

Aikamme kuva on, että näemme useasti viinan voimalla laahustavia nuorukaisia; toisella puolella karvaat kyyneleensä kuiviin itkeneitä vanhuksia — elämän yöjunassa kulkevia vielä nuoria vanhuksia — joilta ovat kaikki inhimillisen elämän siivet katkenneet, eivätkä jaska lentoon nousta, ollen heillä enään ainoana ponnahtuslautana vain narkoottiset myrkyt. Todellinen elämän hiillos tuikkii heillä niin heikosti. Jos milloinkaan, niin ny kieltoain aikana voimme sanoa, että ihmisyyden lippu lepattaa puolitangossa, sillä myrkyt pesät, koiratorpat, piiritävät meitä jokaisella askeleella ja yleisten lainvalvojen toiminnat näyttävät enempi suojelevan kuin häiritsevän niitä.

Tuliliemi on vienyt siivet, tai ainakin huomattavasti vahingoittanut niitä, tänä päivänä monen yhteistyön ja toiminnan alta. Jokainen edistysseura, toimilpa se sitten minkänimellisen kilven tai puoluekannan alaisena tahansa, kärsii joko suoranaisesti tai välillisesti alkoholista turmeltuneista kannattajistaan. Itse raittiusseuralainen tuskin voi osoittaa toisen seuran jäseniä ja sanoa: Nuo kuuluvat teille. Sillä moraalinen lippu, niin heillä kuin muuallakin, aivan useasti lepattaa puolitangossa.

Täydellä syyllä voimme erään Mikkolan säkeillä sanoa:

“Todellinen veljeys, oikea vapaus — mitä siitä on jäljellä?

Raunioita ihmisyydestä;
Jäännöspalasia vapaudesta;
Pirstaleita todellisesta veljeydestä.
Sielun kauneus on raunioina;
Ihmisyyden lippu lepattaa puolitangossa;
Kodin perustukset horjuvat.”

Voiko joku väittää, etteikö todellakin näin surullinen ole yleinen kuva meidän päivinäme oman kansallisuutemme kesken?

Syitä tähän huutavaan alennustilaan on mo-

nia ja yhden lankeemuksen sielulliset syyt ovat toiselle liian helposti tuntemattomat, vaikkapa useasti liian helposti siihen tuomareiksi asetummekin.

Yhteistoiminnallisissa hommissamme löydämme kuitenkin paljon syytä tähän moraalittomuuteen menneiden joukkoliikkeldemme toiminoissa tai tapahtumissa. Yksi suurimpia syitä kansalaisemme keskuudessa tähän alasvajoamiseen on siinä, että yhteinen järjestötoiminta on niin useasti lyöty säpäleiksi.

Kuvitelkaamme vain, että järjestö, jonka palvelukseen on itsensä vihkinnyt ja valjastanut, juossut lukemattomat juokset ja valvonut määräämättömät yöt, noin vain yht'äkkisesti lyö-dään pirstoiksi. Se ei voi olla kipuja tuomatta tuhansien rehellen rivimiesten sieluun.

Omalta kohdaltaan tämän kirjoittaja tuntee pari näitä pirstaleiksi lyöntejä niissä järjestöissä, joihin olen kuulunut; siksi tiedän miten kipeästi ne koskevat kun niissä ei voida asioita eteenpäin viedä tietoisuuden ja järjen ratkaisulla.

Huomattava seikka, mikä näistä hajalle lyönneistä on sitten ollut seurauksena, ilmenee siinä että kukin ryhmä on jäänyt niin heikoksi, että juuri minkäänlaista järjestökuria ei ole uskallettu panna käytäntöön, pelosta että siten tultaisiin menettämään kannatusta. Niin on tullillemi esiintynyt sitten jokseenkin vapaasti klupien, yhdistysten ja yleensä kaikkien edistysseurojen jäsenien ja kannattajien keskuudessa.

Alkoholin "aatteelliset" kannattajat, kaikenlaiset koiratorpparit ja kuoleman kuokkurit, ovat siten olleet hyvässä tilaisuudessa pelaamaan sameassa vedessä ja niittäneet itselleen uhreja.

Me sanomme että ihminen miltei jokaisessa tapauksessa on ympäristönsä tulos. Niin ovat monet entiset kunnon toverit tulleet ristiinnaulinneiksi miehuutensa ja lähteneet kulkemaan tuliliemen tietä, sen matkassa; tietä, jonka kulkeminen on liikkumista ristiltä ristille, mutta jota tuskin yksikään alkava alkoholin seuraan antautuessaan huomaa. Sen vaikutus on omitu-lisen viekas ja jokaista alottelevaa ystäväänsä kohtelee se vertojavetämättömän pettävästi. Ne voivat olla viattomilta näyttäviä sukkeluuksia, mutta kuitenkin aina sille ominaisia kepposia, josta lopputulos on, että sen seuraaja tulee löytämään itsensä elämän hulluuden yhdestä syvimmästä kullusta. Mieli on silloin täynnä hämminkiä, apeutta ja kaihoa, mutta syntyä on voinut vastustamaton kemiallinen alkoholin tarve. Siiä taas silmännähtävänä tuloksena on, että alkoholihoimo asteettain hävittää uhriltaan koko siveellisen vastustuskyvyn, oman arvon tunnon, entisen toveripiirin, niin, vieläpä kodin ja omaistensa rakkaudenkin. Tämöinen on ylimalkainen seuraus tuliliemen kiehtovasta seurasta.

Jack London, kirjassaan "Tuliliemen tuttavana", sanoo alkoholille antautuneesta m. m. seuraavaa:

"Hän katselee elämää ja kaikkia sen ilmiöitä pessimistisen filosofin karsain katsein. Hänen logikkansa kirkkaassa valossa esiintyvät vaimo, lapset ja ystävät valheena ja petoksena. Hän näkee suoraan heidän lävitsensä, eikä hän näe muuta kuin raihnaisuutta, kehnoutta ja surkuteltavuutta. He eivät voi enää häntä pitää narrinaan. He ovat kurjia pikku egoisteja, kuten kaikki muutkin oliot, jotka hetkisen karkeloivat päivänkorento-tanssiaan."

Näinköhän todellakin, toverina, tuliliemestä on tullut tai tulossa ainoa helmaystävä jonka seurassa vain viihtyy?

Eräs saksalainen lääkäri Beerwald kirjoittaa teoksessaan "Tie terveyteen" m. m. seuraavaa:

"Jos alkoholista lopulta alkavat vaivata harmi-aiheet ja jos häntä juoppohulluna vaivaavat kuvitellut viholliset, silloin olisi onni sekä hänelle itselleen, jos kuolema päättäisi hänen tarkoituksettoman elämänsä."

Kokenut kaikki tietää, vaivainen kaikki kokee, sanotaan suomalaisessa sananlaskussa; niinpä omat askeleeni ovat kerran olleet tarpeeksi syvällä kyseessä olevan kirouksen kuilussa toisin sanoen: olen elänyt hetkiä, joina olemukseni vaati tuliliemä kuin käärme myrkyään. London, edellämainitussa kirjassaan mainitsee, että häneltä otti noin 20 vuotta harjoitella ennen kuin tunsin olevansa täydellisemmin tuliliemen orja.

Sivumennen voidaan mainita, että tämän kirjoittajalle otti noin viisi vuotta lyhemmän ajan oppivuosiksi. Tähän oppiajan eroon voivat olla tekijänä monetkin seikat, mutta yhtenä voin ainakin mainita sen selkan, että Londonin elässä on juotu valtion katsannon alla olevat väkijuomat, kun taasen minun oppivuosiini kuuluu hyvä lohko koiratorppakemian tuotteita. Olin välttynyt tuliliemen vaaroilta aina miehuusil-leni saakka, sillä muistan olleeni "ristillisen" aviosäädyn kautta solmitussa avioliitossa syntyneen lapsen isä ennen kuin muistan huomattavamman houkutuksen langenneen eteeni tuliliemen taholta.

Tämä lankeemukseni, johon osittain aatteiliset vastustajani saivat minut houkutelluksi, oli kuitenkin siksi perinpohjainen, että tunsin sanomatonta vastenmielisyyttä tuliliemä kohtaan sen jälkeen pitkät ajat. Hiljalleen kuitenkin, ja täydellä luottamuksella, että ihminen on väkijuomain yli oma herransa, silloin tällöin poikkesin kapakassa sivumennen. Jokainen kerta sieltä poistuttuani ihmettelin itselleni sitä seikkaa, että niissä näki niin runsain määrin humaltuneita puoli- ja täysihulluja hurjimuksia. En milloinkaan uskonut itse lankeavani niin syvälle tuliliemen pauloihin, että en hallitsisi

omaa itseäni. Näin ehkä ajattelee jokainen silloin kun antautuu ensi kertoja tulliliemen houkutuksille.

Mutta kuten London sanoo, on tulliliemellä monet konstinsa ja kepposensa. Niinpä minullekin alkoi ilmetä silloin tällöin lämpimiä "ystäviä" kapakan tarjoilupöydän vieressä. Aika alkoi liukua siinä pitemmissä otteissa kerrallaan ja alkoi tuntua, että elämä siinä virtasi vuolaa- na ja vapaana, romanttisuus ja seikkailu yhdistettyinä.

Muistan vielä yhden monioista tulliliemen kepposista. Erään toverini kanssa emme pitäneet kapakan häiritsevistä pauhinasta, kaikkinne menoineen. Niinpä useasti päätimme lomahetkinämme mennä luonnon helmaan, ottaen kolmanneksi kumppaniksi mukaamme mielestämme sangen kohtuullisen määrän tullientä. Nämä hetket pidimme itsellemme täysin pyhitettyinä, sekä ylitsevuotavalla tunteella tulkitimme toisillemme kohtaloittemme kovuutta ja tämän maailman pahuutta.

Tätä menoa teetti meillä tulliliemi ja meistä kai keskusteluissamme tuntui ajatuksen nousulta se mikä todellisesti oli sen laskua, siksi että eheä järki ei sitä enään ohjannut. Ajanvarrella sitten tuttavuuteni tulliliemen kanssa tuli yhä läheisemmäksi, niin että monasti oli turvaututtava uudelleen sen käärmeen myrkyyn joka oli enemmän purrut.

Useasti satuin tilaisuuksiin, jossa oli joukkoja koolla. Niissä ihmettelin monet kerrat itselleni sitä kirousta, että minun piti olla ainakin jos sain määrin tulliliemen vaikutuksen alainen, kun sitävastoin suuret joukot olivat sen vaikutuksesta vapaat. Näin rikkinäisyyteni ja tunsin vitkalleen kulkevani omaa ennenaikaista perikatoani kohti. Myönsin itselleni, että jokainen alkoholihumala on henkisen vajavaisuuden tila, joka uhriaan vaivuttaa ainaisesti syvemmälle alakuloisuuden kuiluun. Tein päätöksen joko säilyttää tai uhrata itseni. Vaaka kallistui ensimmäisen hyväksi.

Mutta miksi näitä nyt tässä muistella? Onko näistä kenellenkään minkään opin tai edes kai-puunkaan vastinta? On ja ei. Tunnen aikoholin nauttijoita, joille se on ikuinen "aate" ja heidän elämänsä tulee sen mukana hukkumaan merkityksettömänä kuin kuohuva virta erämaan hiekkkaan. Näille ei ole ollutkaan tässä tarkoitukseni puhua sillä tiedän että on yhtä viisasta vedota krokotiilin tunteisiin että se lakkaisi puremasta, kuin pyytää "aatteen" juopottelijaa lopettamaan inhoittava menettelynsä. On kuitenkin suuri osa terveluontoisia henkilöitä, jotka ovat vastenmielisesti tulliliemen matkassa, ja näille pyytäisin muistuttaa siitä seikasta että tehkää, mitä pikemmin sen parempi, itsenne ja tulliliemen välillä varma tilinpäätös.

Nämä eivät ole nuhteita. Jos jotkut aikovat vetää tästä kyhäilemästäni sen johtopäätöksen, että tahtoisin alkoholille antautuneita soimata, tai että yrittäisin heille jossain muodossa vaikkapa henkistä rangaistusta, niin vakuutan että semmoinen johtopäätös on täydellisesti erheellinen. Tulliliemen tuttavat eivät ole niinkään paljon soimattavia kuin he ovat sääliittäviä. Mitä rangaistukseen tulee, niin luonto joko enemmän tai myöhemmin tulee kyllä rankaisemaan jokaisen lakiensa rikkoijan. On vain ajan kysymys milloin ja missä muodossa se itse kullekin eteen astuu. Sitä ennen tulevat he kynnillisesti kantamaan tulliliemen lohdutonta kahlettaan.

Onko raottamani huntu tuonut elämästämme räikeän nurjan puolen esiin? Jos jollekin on, niin hänen ei tarvitse välttämättä elämässään tätä nurjaa puolta kantaa; siitä sentään on vapaus pelastuakin. Niinpä tulliliemen pauloihin antaantumattomilla ja siitä itsensä pelastaneilla tulee olemaan onni huomata, että ei aika ole kuitenkaan vain raunioita synnyttävä, hajoittava ja hävittävä, vaan että työväenluokka poljettunakin voi sentään omiin henkisiin elämänsä puutarhoihin tuoda kauniin ja väri-rikkaan kukinnan.

